

ADEVĂRUL ÎN LIBERTATE

ZIAR INDEPENDENT,
EXPRESIE A OPINIEI PUBLICE DIN JUDEȚUL CLUJ

ANUL II, NR. 135
SAMBĂTA — LUNI,
9—11 IUNIE 1990

4 PAGINI 1 LEU

PARLOMENTARI

„CRED ÎN JUDEȚUL SOMES”

• Interviu cu dl. Alexandru LAPUȘAN, deputat în Parlamentul ţării din partea F.S.N. •

Acord acest interviu în mod condiționat: să nu mi se deturze vocația de luptător pentru reînființarea județului Somes. Discutăm despre orice, nu și despre legitimitatea „reparației” ce trebuie făcută „Habitacului” somesan.

Am înaintat Guvernului o amplă argumentație de ordin istoric, social, tradițional și chiar economic. Ea este suficient de credibilă pentru toată lumea, inclusiv — zic eu — pentru autoritățile Clujului; inexplicabil contaminate de totalitarismul fostilor dirigitori, care, fără excepție, ne-au distribuit în rolul de cenușăreasă a județului Cluj.

— E clar! Chiar dacă „anesteziată”, problema minorităților naționale în Transilvania a fost dezamorță. Cum vedeți soluționarea ei?

Nu întrevad o rezolvare individualizată zonă. România este și va rămâne în vecii vecilor un stat național unitar, față de care lealitatea cetățenilor săi, indiferent de naționalitate, este o obligație existențială elementară și indispensabilă. Evident, statuarea și garantarea de fapt a drepturilor minorităților naționale, care în cursul istoriei s-au așezat pe meleagurile noastre, este o obligație elementară democratică a poporului român. Cred cu toată sinceritatea că la bază Constituției, a

(Continuare în pag. a II-a)

Protest adresat Guvernului României și Ministerului Învățământului

Pentru a nu se accentue stările tensioane interetnice din Transilvania, într-un moment în care situația generală este suficient de încordată, în această parte de țară, cerem Guvernului României și Ministerului Învățământului să intreprindă de urgență următoarele corecturi obligatorii în hotărârea adoptată privind organizarea și funcționarea Învățământului în România în anul școlar (universitar) 1990—1991:

1) Anularea definitivă a separatismului școlar în Transilvania pe criterii etnice și legiferarea învățământului bilingv în toate unitățile de învățământ la nivelul județelor și localităților unde se regăsește și populație maghiară.

2) Anularea tuturor privilegiilor dobândite pe liniile de învățământ de către minoritatea maghiară în raport cu celelalte minorități naționale din țara noastră, în timpul regimului comunist.

3) Reformulare necondiționată și imediată a textului articolelor 42, 43, 44, 45 și 46 de la secțiunea IX a acestei hotărâri, întrucât actuala interpretare juridică a acestora consfințește disocierea învățământului în limbile minorităților naționale de învățământ unitar de stat, ducind în perspectivă la autonomizarea învățământului în limba maghiară.

4) Prin conținutul acestor articole se prejudiciază în mod vizibil obligația minorității maghiare de a cunoaște și a-și înțelege corect limba română, ca limbă oficială a statului, ștut fiind faptul că unii reprezentanți ai acestora susțin un asemenea punct de vedere.

Cluj-Napoca, 6 iunie 1990

Partidul de Uniune Națională a Românilor din Transilvania

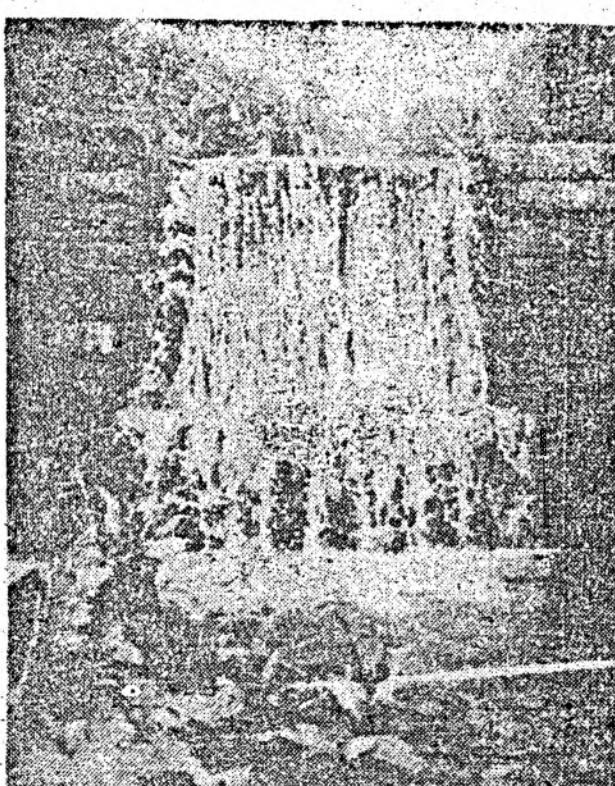
operation
VILLAGES
roumains

SALUT,
MONCRABEAU!

Printre satele care s-au bucurat în această primăvară de solidaritatea participanților la acțiunea „Satul românesc” este și Coasta (conuna Bonjida), o mică așezare greu accesibilă, cu drumuri proaste și neîntreținute, cu locuitorii puțini și, în cea mai mare parte, bătrâni — una din acele localități de care vechiul regim uita complet (nu și în privința săracirii ei sistematice). S-au gîndit la ea primăria și locuitorii localității franceze Moncrabeau, din departamentul Lot et Garonne. Trei dintre acești oameni înimosi — primarul adjuncț Bernard Laurençan, agricultor, consilierul municipal Claude Piai, mecanic, și André Laurençan, directorul Scoul de agricultură — au încărcat un camion cu alimente, medicamente, îmbrăcăminte, materiale pentru elevii de școală, cărți, aparatură de birou și, cu harta în mînă, au gîndit patru zile pînă au descoperit Coasta și pe oamenii ei, care au știut să fie și ei la rîndul lor, generoși. A rămas în acest sat nu numai amintirea acestor zile, dar și un copac adus din Moncrabeau și plantat în Coasta, ca simbol al înfrățirii dintre cele două localități, dintre locuitorii lor. Se așteaptă alte schimburi și o vizită a costenilor la Moncrabeau.

Citiva cuvinte despre această localitate franceză. Moncrabeau este capitala mondială a minciinșilor. Nu e o glumă. Aici datează, din secolul XVIII, o „Academie a minciinșilor”, compusă din 40 de membri, care se conformează patentei de înființare: „Toți steacăt, minciinșii, povestitorii care se exercează în frumoasa artă de a minti cu finețe, sărăcă aduce prejudicul cultură decât Adevărului, fără de care și fac o meserie din a-i și diușani jurati”. De pînă tradisie gasconă, perpetuată de două secole, Academia minciinșilor organizează în fiecare an, în prima dumînică de august, marele concurs internațional al minciinșilor, culminînd cu alegera Regelui minciinșilor, după ritul ancestral al Academiei. Oricine dorește poate să trimîtă una sau mai multe minciuni, pînă la 15 iulie, pentru participarea la concurs, pe adresa: L'Académie des Menteurs, Rue Cocu-Saute, 47600 Moncrabeau, France. Cred că după experiența campaniei noastre electorale șansele unor români de a concura cu succes au crescut mult, la nevoie putîndu-se apela și la experiența fostului regim. Începutul e mai greu. Colaborarea cu Moncrabeau se poate apoi extinde și în alte domenii, precum raliul turistic auto-moto din fiecare a doua dumînică a lunii august ori Campionatul mondial al grimaselor, din trei în trei ani, despre care vom da amînunțe la vremea potrivită. Pînă atunci — Salut, Moncrabeau!, mulțumiți pentru dragostea fără de români și urări de succese la Concursul internațional al minciinșilor!

Ilie CALIAN

CLUBUL GAZETARILOR

Invitații celor de-a XVII-a întâlniri de la „Clubul gazetarilor” — radiodifuzată de Studioul de Radioteleviziune Cluj pe programul II (sâmbătă, la ora 16 și reînăudată duminică, la ora 20) sunt: Valentin Tașcu („Atlas Clujul Liber”), Valer Chioreanu („Adevărul în libertate”), V.M. Ungureanu („Renașterea creștină”), Octavian Brătilă („Atlas Clujul Liber”), Silvia Pintea (Studioul de Radioteleviziune Cluj).

Invitație la drumeție CASCADA PE VALEA DRĂGANULUI

Fotografia: S. RADU

Răspuns la „Scrisoare către redacție”

„Scrisoarea către redacție” publicată în ziarul „Adevărul în libertate” din 1 iunie 1990, a doamnei Jenica Ungur, îmi dă posibilitatea ca, prin acest răspuns, să fac cunoscut cititorilor modul în care s-a ajuns la această dispuță.

Plină în prezent, doamna Jenica Ungur, absolventă de liceu teoretic la Huedin, a lucrat ca gestionașă la „supermagazin” Ciucea și ca suplinitoare în învățământ pe catedre „mozaic”, neavînd calificare de specialitate pentru nici una din meserile profesionale.

Subsemnatul Roșca Gheorghe sunt absolvent al Liceului pedagogic „G. Lazăr” din Cluj-Napoca, promovația 1974, am lucrat ca învățător titular fără întrerupere. Concomitent cu activitatea instructivă-educativă desfășurată la clasă, am depus și o bogată activitate cultural-artistică la nivelul comunei Ciucea. Timp de 7 ani am fost instructorul „Grupului folcloric mixt”, formație artistică de amatori a Câmlinului cultural din Ciucea, cu care am obținut numeroase premii fruntașe în cadrul competițiilor organizate la nivel județean și republican, valorificind cele mai autentice creații ale folclorului tradițional zonal. În special comoara de neprețuit a colindzilor strămoșesti.

Considerind că am do-

vedit pricopere în organizarea activităților culturale și pasiune în valorificarea scenică a folclorului local, m-am inscris și prezentat la concursul organizat, în 26 aprilie 1990, de către Inspectoratul Județean de Cultură în vederea ocupării postului de director al căminului cultural.

Dreptul la REPLICA

Spre a cunoaște lanțul viciilor care apoi s-au derulat, fac public „detaliul” că vîză pe cercere doamnei Ungur Jenica nu a fost pusă de primar sau locuitorul acestuia, ci de contabilă de la Primărie. Astfel, „terenul” pentru concurs se pregătea printr-un „nevînotat” matrapazit regizat în colaborare cu Bolba Vlorica, ciuceneancă și ea, contabilă Centrului Județean al creației populare, însă modalitatea unei atari susțineri pe temelii raporturilor de prietenie bine cunoscute între cele două consântene nu poate substitui competență.

Nemulțumit de nota obținută la concurs, am înaintat contestația Centrului de creație populară, adresind rugămintea de a fi reexaminate comparațiv lucrările scrise ale-

concurenților de la Ciucea. În urma reexaminării am obținut notă superioară celorlalți concurenți. Intrigătă de acest rezultat, Ungur Jenica face mare zarvă în toate părțile. — la Primăria Ciucea, la Centrul Județean al creației populare, la redacția ziarului „Adevărul în libertate”, — aducind acuzații nejustificate la adresa mea. Afirm că nu am știut cine a făcut parte din comisia de examinare a lucrărilor și nici din cea de reexaminare a lor. Faptul că domnul dr. Virgil Medan, cercetător științific principal în domeniul etnomuzicologiei, a optat pentru mine, aşa cum se arată în „scrisoarea” amintită, este urmarea împrejurărilor, numeroase în care răsucură calitățile organizatorice și interpretative, aşa cum mă cunoște și alți specialisti din domeniul culturii populare.

În urma unei noi contestații depuse de Ungur Jenica, o altă comisie s-a deplasat la Ciucea, pe data de 30 mai 1990, pentru definirea problemelor directorului de cămin cultural.

La Primăria din Ciucea s-a propus un nou concurs deschis, mai profesional, spre a depărta candidații, dar doamna Ungur Jenica a refuzat participarea. Concluzia, ușor de dedus: cel care refuză concursul pierde sansa de a-l cîștiga.

Drumuri pe cer [II]

Poate niciieri în altă parte nu simți mai bine efectele benefice în ceea ce privește respectul față de om. Aici la Aeroport, întri — sigur, controlul se face în toată lumea — dar nu mai simți priviri ce te suspectează, nu mai ești ținut pe degeaba. Aștepti civilizat în sală anunțul care vestește cursa pe care o dorești.

Noi n-am luat avionul. Am... cotit spre biroul comandanțului, domnul Aurel Urdea:

— „Solul” și „cerul” își dau... mină și, acest lucru î se pare că puțin fascinant unui om care vine, nu vede decât sala de aşteptare, avionul și gata. Decei, care-i partea spectaculoasă, ca să spun așa, a muncii de aici?

— Poate, regulile foarte precise care guvernează „lumea” noastră. Începând cu faptul că noi vorbim numai în engleză. Dirijarea celor care survolează țara noastră, cit și cei care aterizează la Cluj au, în primul rînd, această... comunitate de limbă.

— E mare „aglomeratia” în cer?

— Foarte. O să vedeti, de altfel, cind o să parcurgeti principalele „secatoare”, ale aeroportului. Si vă propun să începeți cu CENTRUL DE DIRIJARE. De aici se... manipulează toate zborurile pe un perimetru cuprins între Brașov,

Baia Mare, practic din toată Transilvania. Tot. Avioane românești și străine. Comandanțul adjunct al aeroportului ne poartă spre „înima” care pulsează într-o dirijarea „păsărilor cerului”. În această zonă a...

...propozițiilor exacte, a fructelor de tot felul, navigatorii vorbesc un limbaj ciudat. Nu pentru că o fac în engleză (este o limbă accesibilă tuturor), ci pentru că, între cer și pămînt, cuvintele capătă semnificații numai de ei știute.

Transcriem aproximativ: „Good morning, four O four”. (Un bip-bip ca în filmele SF și un răspuns metalic de la „four O four”).

Aparatul scandinav ne survolează. Merge spre Turcia și a fost „preluat” de la Oradea.

Charly Alpha. Asă-l „stie” eterul pe domnul Cîmpeanu Alexandru. E-

terul și toti cei care îl survolează și-i ... calcă radarul. Toti cei de pe rută, toti care zboară față de un anumit sistem de referință. Circa 250 de avioane pe zi. Lumea însă crede că un controlor de trafic componăză bilete. În aer, vreau să zic. Acolo unde nici păsările...

Dăr să sim serioz!

De ce... există dumneavoastră, controlorii de trafic?, am întrebăt.

Mi se explică și rezum: Pentru că avionul „stă” în aer. Dacă pilotul își poate determina poziția față de sol, el nu poate face același lucru față de alte avioane. Atunci, controlorii, pe un culoar de 20 km îl dirijează, în sus, în jos, la dreapta sau la stînga. Si astă se întâmplă simultan cu mai multe avioane. Stress, responsabilitate, orice numai plată nu. Acum am convingerea că și această muncă va fi apreciată la adevărată valoare. Aceeași lucru îl crede și domnul Kovacs Ianos.

Si din nou avioanele își urmează drumul prin cer, vin și pleacă știind că aici, pe sol, cineva îl iubește și ocrotește.

Unele dintre aceste aparate vin la aterizare. De la 60 de km, alți controlori de trafic îl preiau.

Cum? Vom vedea.

• Radu VIDA

za de benzina?), mărfurile sunt amestecate, murdăria este atotstăpînitoare. Hăosul este completat de „romii” care pun capac la tot și înăuntru intrarea în piață și oferind, cu larghete, tigări, ciorapi, gumă de mestecat, anficonceptionale și.

N.B. Piața liberă din Mihai Viteazul se află în centrul municipiului Cluj-Napoca, în anul de grație 1990!

• Miercuri, în Piața Libertății, în „luptător” pentru democrație pură, atirnată de gît, o pancartă cu următorul text: „De nu vrei salam cu soia / Să veniști în piață joia”. Problema e: vom găsi, aici, joia, salam de Sibiu?

• Veninoasă. În strictă conformitate cu caracterul de „viperă” (diagnosticat de „Atlas — Clujul liber”) l-am agresat pe contabilul șef să-mi dea cei 5.000 de lei pe care, se zice, că îi primește leafă pentru munca de „biată ziaristă”. Neștiutor, șeful refuză să-mi dea suma pretinsă. Ce să-i faci, rămîn pagubită pînă ce confrății îl vor „prelucra” și pe șeful contabil.

Rubrică redactată de Maria SANGEORZAN

vantajoase. Credibile sunt ambele pentru că, să nu uităm, noi nu avem datorii externe. În condițiile în care strîngînd curcău și dinții am demonstrat că suntem un bun platnic. Cît privește Dejul, șansa lui este fără echivoc: ieșirea de sub tutela hrăpăreată a Clujului, care ne-a deturnat fără scrupule fonduri, repartiții de produse alimentare și bunuri de folosință îndelungată etc. În paralel, vom continua reevaluarea tehnico-economică a capacităților industriale existente în municipiu, plecînd de la premisa că înținderii în întregime a forței de muncă disponibile și prin construirea de noi unități industriale de orice alt profil de către poluant. Avem prea multe „decese prematură” în municipiu și zonele limitrofe ca să ne permitem în continuare să acceptăm sinucigaș istoria unei industrializări de drăguș industrializării.

(Urmare din pag. II)

prin ilogicul său aparent. O contradicție idică că mi se pare prematură că vreme încă nu s-au concretizat, cu certitudine decizională, legiferarea direcțiile de acțiune social-economice. Inevitabil, aceste direcții nu vor intruni sufragiile „unanimității” de altădată. În atunci însă dacă există asemenea orientări ele sint de natură grupală, oportunist-velicităre și nicidecum orientari cu caracter programatic distinct.

Care consideră că sunt necesitățile acute cu care se confruntă țara? Dejul are vreuna specifică în acost sens?

Necesitatea primordială este nevoie de capital. Avem nevoie de capital în

JURNAL SENTIMENTAL

RECEPȚIE DE GALĂ: O lovitură de teatră!

Sufletul nostru a vibrat și s-a bucurat vineri seara, cînd am privit în liniste și fără teamă pe micul ecran, de acum înainte și el al nostru!, deschiderea așa-zisă festivă a Campionatului mondial, eveniment sportiv ce punne în umbră politica și politicienii lunii. Un spectacol plin de farmec, culoare, voie bună și tinerețe molipsitoare ne-a făcut să visăm cu ochii deschiși. Pe celebrul stadion „G. Meazza” și-au dat întîlnire reprezentantele a 24 de popoare, spectatori din toată lumea, sute de milioane de telespectatori, șefi de stat (Italia, Camerun, Argentina, Brazilia) zărîști, o întreagă susflare a planetei, pentru a contempla o întrecere pașnică, un triumf al omului și înțelepciunii sale. Am fost și noi acoło, în acea magnifică catedrală sportivă, unde spiritul uman și-a deschis înimă spre prietenie, adesea patini și negări și copilești și misturi! Dar frumusețea și lumina din om înving intotdeauna.

Prima repriză a recepției de gală, Argentina-Camerun - n-a dezmarcat tradiția meciurilor inaugurate ale campionatului lumii. S-a jucat lent, cu greșeli multe și elementare de ambele părți, cu suturi dezastroase, cu accelerări sporadice și ratări atât de știute - nouă. Argentina

pare o doamnă cam trecută, în timp ce camerunezii, tari pe picioare, și-au să se apere bine atunci cînd ritmul e scăzut! De fapt, acum 8 ani, în Spania, ei au fost eliminati după 3 egaliuri, deci, fără a fi invinsi.

Repriza a două a adus și lovitura de teatră cu un om eliminat, Camerunul a inscris prin Biyik, grăje unei greșeli de portar, cum vedem noi pe la Suncuus, producind cea mai mare surpriză a ultimelor mondiale. Argentina, campioană și prin golul cu mină în față Angliei inscris de Maradona, a fost de necunoscut. Ca și Maradona, de altfel. Astă să fie oare răplata tirzie a aceluia gol-păcat? Poate!

Viorel CACOVEANU

Azi, ROMÂNIA-U.R.S.S. Vin zorii de la Răsărit și-mi dau cu presupusul că rușilor le e sortit dinspre români... Apusul! Ioan POP

Iugoslavia (cite 2), Suedia, Austria, Chile și Portugalia (cite odată).

• Pe lista golgetelor turneele finale, pe locul întîi (record neegalat) figurează francezul Fontaine cu 13 goluri marcate în ediția 1958.

• 55 de țări figurează în cartea de onoare a competiției în cele 13 ediții disputate pînă acum. Cu cele trei noi debutante la actuala ediție, Irlanda, Costa Rica și Emiratele Arabe Unite, numărul lor ajunge la 58.

• O singură țară, BRAZILIA, a fost prezentă la toate turneele finale ale edițiilor anterioare, înscriindu-se acum cu cea de a 14-a prezență. Adăugînd la prezentele anterioare și cea de la actuala ediție în „clasament” urmează: R.F. Germania (cu sublinierea că la edițiile 1934 și 1938 purta denumirea de Germania) și Italia cu cîte 12 prezente. Argentina și Mexic cîte 10, Anglia, Uruguay, Franța și Ungaria cîte 9, Spania, Jugoslavia, Suedia, Cehoslovacia și Belgia, cîte 8, U.R.S.S., Chile și Scoția cîte 7, Elveția 6, Polonia, Austria, Olanda, Bulgaria și România cîte 5, oprindu-ne aici cu înșiruirea.

• Pe lista laureatelor figurează doar sase țări ce-au cucerit trofeu (în paranteze edițiile în care s-au clasat pe primul loc). Brazilia (1958, 1962 și 1970) și Italia (1934, 1938 și 1982) de cîte 3 ori; R.F.G. (1954 și 1974), Uruguay (1930 și 1950) și Argentina (1978 și 1986) de cîte 2 ori; Anglia (1966) odată.

• Medalii de argint în cele 13 ediții au cucerit echipele: R.F.G. (3), Ungaria, Cehoslovacia și Olanda (cite 2), Brazilia, Italia, Argentina și Suedia (cite odată).

• Iată și medaliatele cu bronz (cu sublinierea că aici figurează 14 țări, sistemul cu finală mică fiind introdus la ediția 1934): Brazilia, R.F.G., Franța, Polonia și

Wetterstrom (Suedia), 300 Chico (Brazilia), 400 Lester (Turcia), 500 Rahn (R.F.G.), 600 Jerkovic (Iugoslavia), 700 B. Charlton (Anglia), 800 Jairzinho (Brazilia), 900 Yazalde (Argentina), 1.000 Rensenbrink (Olanda), 1.100 Baltacea (U.R.S.S.), 1.200 Papin (Franța) și 1.300 Lineker (Anglia). Cine va inscrie golul 1.400? O vom ști în cursul actualei ediții.

• În decursul celor 13 ediții au fost marcate 1.328 de goluri. Iată autorii golurilor jaloni: Laurent (Franța) golul numărul unu (inserat în minutul 19 al partidei Franța-Mexic 4-1, în ediția din 1930); urmează golurile: 100 Schiavio (Italia), 200 Wetterstrom (Suedia), 300 Chico (Brazilia), 400 Lester (Turcia), 500 Rahn (R.F.G.), 600 Jerkovic (Iugoslavia), 700 B. Charlton (Anglia), 800 Jairzinho (Brazilia), 900 Yazalde (Argentina), 1.000 Rensenbrink (Olanda), 1.100 Baltacea (U.R.S.S.), 1.200 Papin (Franța) și 1.300 Lineker (Anglia). Cine va inscrie golul 1.400? O vom ști în cursul actualei ediții.

Căpitani au rămas... căpitani!

Moment destins, joi seara în familia baschetului masculin clujean. Jucătorii și antrenorii lor, împreună cu cei care îndrumă, sprijină sau gravitează (cu rost și eficiență) în jurul echipei, cîntesc „rodul” campionatului recent încheiat: clasarea în prima grupă valorică, „o adevarată performanță” — cum apreciază președintele secției, conf. univ. dr. Ivancu Proinov — dacă avem în vedere titlul echipei, aspirația campionatului și gratitudinea căpitanului și cîrțățile cu care ne-am confruntat”.

La agapa studenților, desfășurată într-un veritabil spirit „U”-ist (ponderație,

deținător de calitate) e prezent și un ospet de susținători: căpitanul deceniuului opt, apreciatul jucător Meti Ruhrig, sosit din R.F.G., unde este de mai mulți ani stabilit) pentru a oferi băților un valoros set de ghete de baschet (mărți... garante) și o contribuție în bani destinate completării echipamentului și materialului sportiv. Un prețios ajutor la care a contribuit deopotrivă și inepuizabilul Mircea Barna, celălalt mare U-ist și căpitan al alb-negrilor stabiliți în Germania. Ambii fiind, la rîndu-le sprijiniti — cum ne informează M. Ruhrig

— de cluburile sportive unde ei activează: Meti — de TSV 1860 Ausbach, Mircea — de 1. F.C.N. Nürnberg. Unități cărora „U” le transmite, prin intermediul nostru, întreaga sa gratuitate.

Cit și primește pe cei care au rămas cu inimă și... săptă săptă, împreună cu clubul și echipa unde au cunoscut împlinirea sportivă, ne rezumăm la o singură constatare, credem suficient de cuprinzătoare și sugestivă: „Căpitani au rămas... căpitani”.

Nușa DEMIAN

VATRA ROMÂNEASCĂ

...și azi ostașul român spune: „MĂ LAS LA VATRĂ !”

„LĂSAREA LA VATRĂ” reprezintă un moment semnificativ din viața ostașului român... Si azi el spune: „mă las la vatră!” — pentru el „vatră” reprezentă ţara, casa părintească, locul unde s-a născut. Țara care-i dă plină cea de toate zilele. Casa unde i-au crescut părinții și unde-și va crește copiii. Locul unde a crescut spre a fi de folos ţării, neamului, tuturor acelora care-i doresc pacea, liniștea și bunăstarea. Așa a fost dintotdeauna el, OSTAȘUL ROMÂN — alături de VATRA SA STRĂBUNA, de locul unde a crescut și a copilărit. Pentru el VATRA sa confundat cu țara românească — toată acea arăie naturală și spirituală în care locuiesc, trăiesc și muncesc strămoșii lui de mai bine de patru mii de ani — așa cum spunea marele istoric Nicolae Iorga — în deplină egalitate și conciliere cu alte minorități. Blindețea, omnia, bunăstarea și înțelegerea, de care unii au profitat, ... le-a pus mai presus de orice acest popor. Poporul român, de cind se știe el, a fost conciliant, chiar foarte conciliant față de alte neamuri — numai așa se explică faptul că el a rămas dintotdeauna aici, întrucât era legat de vatra sa, vatră în care a ars mereu focul, vatra unde-și pregătea cele necesare hranei, iar celelalte seminții au trecut valuri, valuri, multe risipindu-se.

Lăsarea la vatră pentru EL — OSTAȘUL ROMÂN — înseamnă plecare acasă la locul unde s-a născut, acolo la casa lui părintească din Tara Oașului, din Bihor, Tara Codrului, Zarand, Dobrogea, Tara Năsăudului, Tara Salajului, Gorj, Tara Loviștei, Cîmpulung Muscel, Tara Bîrsiei, Sătmăr, Tara Maramureșului și Tîrnave. Așa spun și flăcăii din Tara Făgărasului, din zona Pădurenilor și a Hațegului, de la Calafat, din Vlașca, Teleorman și Horezu, de

Codrului, Zarand, Dobrogea, Tara Năsăudului, Tara Salajului, Gorj, Tara Loviștei, Cîmpulung Muscel, Tara Bîrsiei, Sătmăr, Tara Maramureșului și Tîrnave. Așa spun și flăcăii din Tara Făgărasului, din zona Pădurenilor și a Hațegului, de la Calafat, din Vlașca, Teleorman și Horezu, de

O COMUNIUNE DE IDEI

la Tazlău—Cașin, Obcinele Bucovinei și Vrancea, de fapt din toată Moldova lui Ștefan cel Mare. Cu toții, după ce-și satisfac stagiu militar „SE LASĂ LA VATRĂ” și pleacă la VATRA PĂRINTEASCA, la zestrea lor lăsată din moșii-strămoși. Tot aici din vatra lui, el, ostașul român, cind a fost nevoie a plecat la oaste spre a-și apăra glia, ogorul, familia și copiii, deci VATRA ROMÂNEASCĂ. Dintotdeauna a trăit cu acest sentiment al apărării gălăzi străbune, și l-a situat mai presus de orice interese particolare.

Vatra românească s-a confundat și se confundă cu multe, multe sute de ani, CU VATRA SATULUI, cu vatra părintească, cu vatra din casă, cu ogorul și familia, cu soția și copiii, cu rudele și prietenii, cu obiceiurile și portul, cu obiceiurile și colinile, cu doinele și baladele.

Noi recunoaștem că tot aici, în Transilvania, s-au născut și trăiesc Ilidko, Ioska, Hans, cu care dorim să fim împreună în această vatră, drepti și apropiati, să trăim într-o deplină loialitate, prin relații amicale, sincere. Cătă coincidență între

vatra noastră și lăsarea la vatră! Cătă similitudine și fericită împlinire! O comuniune de idei, fără indubitate.

Pe timpul revoluției din decembrie 1989, ostașii armatei române au dat un însemnat tribut de sfinge prin pierdere a 66 ofițeri, 27 maștri militari și subofițeri, 12 salariați civili și 152 ostași, 10 elevi din școlile militare. Au fost grav răniți 121 de ofițeri, 70 maștri militari și subofițeri, 31 elevi ai școlilor militare, 12 salariați civili și 440 de ostași în termen și cu termen redus. În total, 674 din care mulți au rămas infirmi pe viață. Așadar oamenii buni, RETINETI că OASTEA VATRII a dat jertfe grele pe altarul Revoluției.

Acum și în viitor, armata și poporul vor fi un singur scut, UN SCUT DE NEINVINS pentru apărarea VETREI STRĂBUNE, în care dorim să trăim în pace, liniște și bună înțelegere cu toate minoritățile existente în prezent pe pământul României.

Nu uităm și nu vom uita niciodată, ceas de ceas și clipă de clipă că noi români avem O MISIE DE ONOARE DE INDEPLINIT IN ISTORIE, așa cum arăta marele nostru istoric Nicolae Bălcescu.

Iată de ce suntem și noi, ostașii de rînd, alături de VATRA STRĂMOSEASCĂ, pe care o dorim veșnică și pentru apărarea ei nu ne vom crăta nici singele, nici viață.

Vasile Ștefan
TELCEANU, un ostaș
din sutele de mii
ale Vetrăi Românești

Citim în „Frankfurter Allgemeine Zeitung” (F.A.Z.) sub titlul „Pământul sfînt al României mînjit” cu subtitlu „Vatra Românească: Razboi singeros împotriva Ungurilor, Germanilor și Tiganilor”:

„Vienna, 11 apr. (AFP). Organizația românească naționalistă „Vatra Românească” a chemat, în conformitate cu un comunicat facut cunoscut la Viena, la „luptă singerosă împotriva Ungurilor, Germanilor, Tiganilor și altor minorități. Pământul sfînt al României a fost pingărit de picioarele hunilor asiatici și a altor vagabonzi. Nu vă fie frică, să luptați și să vărsați singur” se menționează în anunțul făcut public de către Comitetul Internațional pentru Transilvania. După precizarea comitetului care luptă pentru drepturile minorității maghiare în România, documentul a fost înmînat de „o persoană de încredere”. În document se menționează în mod indirect și faptul că „Vatra Românească” a stat în spatele singeroaselor manifestări petrecute la Tîrgu Mureș împotriva maghiarilor.

Vatra românească face apel și la fostul serviciu secret de tristă amintire, Securitatea.

Pentru a controla în mod constant activitatea minorităților, organizația vrea să-și asigure co-

laborarea Securității. Organizația contează nu numai pe sprijinul unor personalități românești, ci și pe sprijinul unor organizații străine, mai ales fruntești și canadiene.

Este vorba de o organizație naționalistă, șovinistă, pan-românească cu teluri politice care folosește naționalismul așa cum Hitler a folosit antisemitismul. Ea doare puterea politică pentru a opri minoritatea maghiară sau chiar a o alunga din terra”.

Să nu ne indigneză asemenea afirmații necontroleate?

DIN PRESA STRĂINĂ

Mai citim în gazeta „Der Donauschwabe” (F.A.Z.) din 15/22 aprilie 1990 sub titlu „Vine primăvara germanilor din Ungaria?” și subtitlu „Speranță pentru o deschidere politică naționalităților în Ungaria”, următoarele:

„Hătujojdoképen én is német vagyok”. În traducere: „De fapt și eu sunt german”. Niciodată în ultimele decenii nu s-a auzit atât de des și puternic ca azi în Ungaria această exclamație. Si parte tristă este că aceste șase cuvinte corespunzătoare recu-

noașterii naționalității lor nu le pot rosti decit în limba maghiară pentru că nu mai cunosc limba bunicilor lor care încă mai vorbeau nemțește.

Politica maghiarilor cu privire la naționalitatea în epoca ante și postbelică a realizat fără îndoială un record mondial corespunzând unui holocaust aproape total al naționalității germane în Ungaria. Din cei aproximativ 250.000 așa numiți „germani unguri”, cei neexpulzați, ai căror bunic aveau încă limba maternă germană, mai existau la recensământul din 1949 doar 22.455 germani după limba maternă (așa se poate citi în numărul din februarie al revistei „Interpress Magazin” din Budapesta) ...

Ministrul educației din Ungaria, dr. Ferenz Slotz al germanilor unguri, a anunțat în cîmpionatul în fața parlamentului unghiar din septembrie anul trecut un decret referitor la introducerea în regulă învățămînt în limba maternă. De atunci tăcere deplină. Proiectele pentru școli și centre culturale ale germanilor unguri anunțate deja de mai bine de cinci ani ca urmînd a intra în vigoare au rămas de asemenea nerealizate ...

Pentru conformitate,
S. MAGER

episcop vicar al arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebesului, iar în scaunul de episcop de Alba Iulia, Prea Sfîntia Sa Andrei Andreicuț, episcop vicar.

In după-amiezile celor două zile, sfîntul sinod al bisericii Ortodoxe Române s-a întrunit în ședință de lucru pentru a valida alegerile făcute, precum și pentru a dezbată unele probleme din viața actuală a bisericii noastre: relațiile cu bisericiile ortodoxe surori și cu organizațiile creștine internaționale, înființarea de schituri și mănăstiri noi, restrucțuirea și reinnoirea învățămîntului teologic.

(Rompres)

UNIUNEA NAȚIONALĂ „VATRA ROMÂNEASCĂ” își anunță membrii că în a doua parte a lunii iunie a.c. va tipări publicația lună „VATRA ROMÂNEASCĂ” (16 pag., 10 lei). Se va putea cumpăra de la difuzorii din instituții și întreprinderi din întreaga țară.
Vă așteptăm colaboratori la revista „Vatra Românească”, cu sediul în Cluj-Napoca, Piața Păcii nr. 1-3, telefon 051-74-56.

„Vatra Românească” Cluj-Napoca

O NEDUMERIRE

În interviul acordat simătă, 2 iunie 1990, postului de radio „Europa liberă” de domnul Geza Domokos, acesta a afirmat că în rezolvarea problemei minorităților naționale din țara noastră va trebui să se cerceteze cum este rezolvată această problemă în Elveția, Suedia și alte țări.

De ce să meigem așa de departe? E pacat de timp și bani. Oare Ungaria vecină, care de asemenea are un grup de minorități naționale, nu ne-ar putea oferi un exemplu de rezolvare armonioasă și radicală a acestei spinioase probleme?

R.G.

ÎNTLNIRE

Președintele Uniunii Democrate a Românilor din Ungaria și al Uniunii Naționalităților din Ungaria, domnul Gheorghe Mihăescu, și domnul Gheorghe Petrușan, șef catedrei de limbă și literatură română de la Institutul din Szeged, s-au întlnit joi, la Ambasada Ungariei din București, în cadrul unei conferințe de presă, cu ziaristi români.

Răspunzind întrebărilor puse de ziaristi, membrii delegației au înfatit mai amănuntit sistemul de învățămînt în limba maternă în zonele populate cu români, sistemul de informare prin presă, radio și televiziune de care beneficiază populația românească din Ungaria. Astfel, la televiziune se transmite săptămînal bulletine de stiri în limba română cu o durată de 5 minute și de două ori pe lună cîte o emisiune de 30 minute, iar la radio de 3 ori pe săptămînă, miercuri; săptămînă și duminică emisiuni de cîte 30 de minute.

In ceea ce privește învățămîntul superior, acesta se rezumă doar la pregătirea cadrelor necesare pentru predarea limbii române în școli — educatori, învățători și profesori. O problemă încă nerezolvată, dar cu mari sanse de a se soluționa în sfîrșitul acestei luni, o constituie reprezentarea minorității românești în Parlament. „Naționalitățile — a spus dl. Gheorghe Petrușan — trebuie să aibă o mare contribuție la stringerea relațiilor, nu trebuie să fie folosite ca unelte, mijloace de discuție și tratative dintre state”.

(Rompres)

